

C231 – BRU7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2000-2001

5 juli 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de personeelsproblemen in de Vlaams-Brusselse non-profitsector

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

Donderdag 5 juli 2001

VOORZITTER : De heer Luk Van Nieuwenhuyzen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.04 uur.*

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de personeelsproblemen in de Vlaams-Brusselse non-profitsector

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Grouwels tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de personeelsproblemen in de Vlaams-Brusselse non-profitsector.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, men heeft mij de vraag gesteld of ik er nog aan hield om deze interpellatie te houden voor het reces. Ik vond het toch belangrijk dat ik dat nu nog deed, omdat we echt met acute problemen zitten in Brussel. De Vlaamse regering is momenteel trouwens besprekingen aan het voeren met het oog op de begroting, en ook daarom is het belangrijk deze problematiek onder de aandacht te brengen.

Ondertussen is het geen vijf voor twaalf meer, maar later. Het is hoog tijd dat we iets doen aan de personeelsproblemen in de Vlaams-Brusselse non-profitsector. Vele vacatures raken niet ingevuld. Er is ook een groot verloop van personeel, zodat er een regelmatig verlies van knowhow is. Dat speelt natuurlijk in de eerste plaats in het nadeel van de gebruikers, omdat – zeker in de non-profitsector – activiteiten dikwijls enkel effect hebben als men kan voortbouwen op vertrouwensrelaties en als men kan handelen met kennis van zaken.

In Vlaams-Brussel bestaat er een consensus over het feit dat het hier om een ernstig probleem gaat, zeker voor de gebruikers van ons Vlaams-Brussels aanbod. Navraag in zowel de welzijns- als de gezondheidssector – ik denk aan het jeugdwerk en de thuiszorg – maar ook in de culturele sector – de gemeenschapscentra – en zeker in de onderwijssector, leert ons dat er een acute noodzaak is aan een actief rekruteringsbeleid. Bij dit alles komen verschillende problemen kijken. Het gaat om feiten die iedereen eigenlijk wel aanvoelt, en die soms een beetje clichématig klinken. Toch denk ik dat we geen oogkleppen mogen opzetten, we moeten deze problemen aanpakken.

Als men nagaat hoe het komt dat de personeelsproblemen in Vlaams-Brussel erger zijn dan elders in Vlaanderen, haalt men een aantal redenen aan, zoals de afstandsproblemen en de fileproblemen. Het is namelijk zo dat velen die in de gemeenschapssectoren in Brussel werken, niet in Brussel wonen. Ze moeten zich dus verplaatsen om naar hun werk te gaan. Zodra er een vacature vrijkomt dichterbij huis, opteren ze daarvoor.

Aan de andere kant is er ook een imago probleem. Brussel heeft nog altijd een imago dat volgens mij en volgens velen in Brussel niet terecht is. Men zegt bijvoorbeeld 'Brussel is vuil' of 'Brussel is crimineel', zonder enige nuance. Dit is een hardnekkig beeld. Brussel blijft in de rest van Vlaanderen ongekend en dus onbemind. De realiteit is nochtans dat Brussel als stad een positieve evolutie doormaakt.

Een ander element dat men aanhaalt, is de tweetenmeertaligheid. Zelfs al werkt men in de Vlaamse sociale sector, toch wordt men in Brussel op het terrein voortdurend geconfronteerd met andere talen. Het gaat niet alleen om het Frans, er zijn ook mensen die noch het Frans noch het Nederlands machtig zijn. Dit schrikt ook mensen af. Het ontnemt hen de moed om in Brussel te werken of er

Grouwels

te blijven werken. Ze veranderen dan ook van werk als ze een jobaanbod krijgen elders in Vlaanderen.

Er zijn de typisch grootstedelijke problemen, waarmee men in meer landelijke gebieden niet of minder in aanraking komt, zoals de demografische samenstelling van de bevolking en de kansarmoede. Net als andere grote steden in Vlaanderen trekt de grootstad Brussel kansarmoedeproblemen aan. Dat is iets wat men moet kunnen opvangen. Men moet dit in evenwicht brengen, men moet die kloof dichten.

Verder is er nog het verkeersprobleem. In en rond de grote steden, en Brussel vormt daarin spijtig genoeg geen uitzondering, zijn er verkeersknopen.

Dit zijn allemaal reële problemen. Het is niet mijn bedoeling exhaustief te zijn in mijn opsomming. Verschillende van deze factoren kunnen ook nog met elkaar worden verbonden.

De gevolgen van deze toestand leiden dus tot een personeelsprobleem. Het invullen van vrije arbeidsplaatsen blijkt moeilijk te zijn. Door het personeelsverloop vloeit veel ervaring weg uit de Vlaams-Brusselse non-profit, waardoor vaak de mogelijkheid ontbreekt tot het opzetten van een degelijke structuur. Kwaliteitsvolle dienstverlening en klantgerichtheid worden hierdoor natuurlijk niet in de hand gewerkt, integendeel. Het voortdurend verloop van personeel houdt immers ook in dat men steeds opnieuw van nul moet beginnen bij het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen klant en dienstverlener.

Enkele cijfers kunnen wellicht de ernst van het probleem illustreren. In het Brusselse Nederlandstalige kleuteronderwijs is er dit schooljaar, 2000-2001, een enorm personeelstekort. Dit kwam al verschillende keren aan bod in de commissie voor Onderwijs. In Brussel is de situatie veel erger dan elders. Ook het lager onderwijs staat er slecht voor. Elders in Vlaanderen wordt het tekort in het lager onderwijs soms nog opgevangen door het inzetten van kleuteronderwijzers, maar in Brussel staan die niet ter beschikking. Slechts 68 percent van de vervangers in het lager onderwijs in Brussel heeft ook een geschikt diploma. Het gemiddelde voor Vlaanderen is 88 percent. Ik geef dit cijfer, dat ook aan bod kwam in de commissie voor Onderwijs, om aan te tonen dat de situatie in Brussel dus veel erger is dan in de rest van Vlaanderen.

De initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang dreigen ook te verdwijnen in het Brusselse. De huidige regelgeving voor buitenschoolse kinderopvang is gemaakt op maat van het Vlaams Gewest, en is eigenlijk niet aangepast aan de situatie in Brussel, of ruimer niet echt aangepast aan de situatie in grootsteden. In Brussel voelt men dat echter scherper aan dan elders. Onlangs heeft het Initiatief voor Buitenschoolse Opvang (IBO) 'De Puzzel', een Brussels initiatief, zijn deuren moeten sluiten. Voor nieuwe initiatieven is het bijna onmogelijk om erkenning te krijgen. Ook hier geldt het probleem van het personeelsverloop en worden er geen geschikte kandidaten gevonden. Voor kandidaten gelden strenge criteria, die de bedoeling hebben de kwaliteit te verzekeren. Ik heb daar heel veel begrip voor, maar als men rekening moet houden met die kwaliteitscriteria vindt men gewoonweg niemand meer.

Er bestaat een hele waslijst van verschillen tussen de IBO's in Brussel en die elders in Vlaanderen die ik nu niet zal opsommen omdat dat ons te ver zou leiden. Ze hebben alleszins betrekking op de doelstellingen van het besluit houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van initiatieven voor buitenschoolse opvang, het cliënteel, het personeel, infrastructuurnormen, enzovoort.

In de thuiszorg, een niet onbelangrijke deelsector met een eigen decretale regeling, en het ouderenbeleid in het algemeen, biedt de Vlaamse overheid veel mogelijkheden voor Brussel, maar in de praktijk kunnen deze niet kunnen worden ingevuld omdat er onder meer geen personeel is om deze initiatieven ten uitvoer te brengen. Wat de mogelijkheden betreft, treft de Vlaamse overheid geen enkel verwijt, ik wijs slechts op het feit dat men het personeel niet vindt.

Voor de rusthuizen is er momenteel een realisatiegraad van 7 percent, terwijl dat in Vlaanderen gemiddeld 90 percent bedraagt. Indien we de 100 percent in Brussel zouden nastreven, zouden we volgens mij op dezelfde personeelsproblemen stoten. Wat betreft de serviceflats komt men voor Brussel slechts tot een realisatiegraad van 2 percent, terwijl dit in Vlaanderen 34 percent bedraagt. Dit heeft natuurlijk ook wel te maken met initiatiefnemers, maar dit wil ik even terzijde laten. Als men gewoon zou zeggen dat Vlaanderen de uitdaging aanneemt en in de mogelijkheden voorziet, stoot men nog altijd op het probleem van het personeel.

In de sector beschut wonen zijn er volgens de normen 128 plaatsen, maar op dit ogenblik zijn er in Brussel slechts zo'n 35 plaatsen ingevuld. Indien

Grouwels

men personeel zou vinden, zouden er ook gemakkelijker initiatieven worden genomen. Het is een vicieuze cirkel. Wij denken dat het probleem slechts op te lossen is via een integrale aanpak. Er moet in Brussel werk gemaakt worden van een actief rekruterings- en behoudingsbeleid.

Wij stellen immers ook een nieuw probleem vast tengevolge van de inschakeling van kinderverzorgsters in de kleuterscholen, een initiatief dat de onderwijssector wellicht terecht genomen heeft. In Brussel vindt men die kinderverzorgsters niet voor het Nederlandstalig onderwijs. Erger nog is het feit dat men hen hierdoor wegtrekt van de Vlaams-Brusselse kinderdagverblijven door de hogere lonen in het kleuteronderwijs. Ik heb hiervan reeds een signaal gekregen van verschillende kinderdagverblijven. Dit vergroot alleen maar mijn bekommernis en mijn zorg.

In het Vlaamse regeerakkoord is de 30-percentnorm voor de Vlaamse subsidiëring in Brussel ingeschreven. Wij hebben deze intentie van de regering toegejuicht, aangezien dit een zeer belangrijke doelstelling is. Ik vraag me af of men geen actieve maatregelen moet nemen om dit echt mogelijk te maken en te groeien naar die 30-percentnorm. Nu bestaat het gevaar dat we achteruit gaan ten opzichte van de huidige situatie tengevolge van het personeelsprobleem.

We menen dat er acties moeten worden ondernomen om mensen aan te moedigen tot werk in de gemeenschapssectoren te Brussel. Daarom wil ik een aantal suggesties aan de minister voorleggen. In de eerste plaats vraag ik me af of er niet in een taalpremie voorzien kan worden. Zelfs al spreken we over Vlaams-Brusselse initiatieven, in de realiteit worden mensen die in Brussel werken, en zeker in de sociale sector, hoe dan ook geconfronteerd met vele talen en verschillende culturen. Die meertaligheid is de facto een gegeven. Waarom begint men niet met de erkenning van de tweetaligheid en stelt men daar niets aantrekkelijks tegenover ?

Een andere suggestie is dat men mensen stimuleert om in Brussel dichtbij hun werk te komen wonen. Een soort van woonpremie, zoals die geldt voor mensen die bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) werken. Ik denk dat het echt positief zou zijn indien er meer mensen die in Brussel werken ook in Brussel zouden wonen. Een premie zal hen stimuleren om ter plaatse te blijven, maar zal hen ook meer ver-

trouwd maken met een situatie die anders is dan elders in Vlaanderen en met de realiteit van hun werkterrein. Bovendien kunnen ze op die manier een stad, die vele positieve dingen te bieden heeft, leren kennen. Vooral mensen die in één of andere gemeenschapssector van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap werken, moeten aangemoedigd worden om ook in Brussel te komen wonen.

Of men deze suggesties nu beschouwt als een Brusselpremie, een taalpremie, een woonpremie of een combinatie van deze, ze komen allemaal tegemoet aan het feit dat Brussel het moeilijker heeft om Vlaamse werknemers aan te trekken. Moet zulke premie niet worden overwogen ? Welk beleid kan er gevoerd worden tegen dit dreigend deficit ? De dienstverlening die we tot nu toe in Brussel hebben kunnen aanbieden, is dankzij haar kwaliteit zeer succesvol. We hebben mensen nodig die dit succes kunnen bestendigen. Het gaat om een Vlaamse aanwezigheid in Brussel, die via al deze mensen wordt gerealiseerd. Wij kunnen als Vlaamse Gemeenschap in Brussel positief scoren door die initiatieven in stand te houden. Zonder mensen vrees ik dat er initiatieven zullen teloor gaan.

Zal de Vlaamse regering een inventaris opmaken van de reële behoeften en het personeelstekort in de genoemde Brusselse sectoren, met name onderwijs, cultuur, welzijn en gezondheid, waarover Vlaanderen de volledige bevoegdheid bezit ? Zal de Vlaamse regering initiatieven nemen om werken in Brussel in deze sectoren aantrekkelijker te maken ? Hebt u reeds nagedacht over de woon- en de taalpremie, mijnheer de minister ? Ziet u daar mogelijkheden in of denkt u over andere manieren om deze problematiek op te lossen ? Is er omtrent deze problematiek ook overleg met het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie ?

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Ik wil benadrukken dat mevrouw Grouwels een belangrijke materie aansnijdt, wanneer ze stelt dat Vlaanderen inzake de serviceflats een gemiddelde van 34 percent bereikt en Brussel slechts 2 percent. Wat het beschut wonen betreft, zijn er van de 128 plaatsen slechts 45 ingevuld. Zo is het toch, mevrouw Grouwels ?

Mevrouw Brigitte Grouwels : Er zijn slechts 35 plaatsen ingevuld.

De heer André Moreau : Dat zijn er nog tien minder. Ik vind ook dat men hier op de gaspedaal moet duwen en moet doorzetten.

Moreau

In dit opzicht sluit ik mij zeker en vast aan bij de vraag van mevrouw Grouwels. Zij vreest dat er tengevolge van de inschakeling van kinderverzorgsters als hulp voor de kleuterleidsters een verschuiving zal plaatsvinden omwille van de betere verloning die de kinderverzorgsters in het kleuteronderwijs zullen genieten. Die verschuiving zal er ongetwijfeld komen. Ik vind dat er in de privé-sector een verschillende verloning naargelang de prestaties mag zijn. De verloningen in de openbare sectoren onderwijs en welzijn, die betaald worden met onze belastinggeld, moeten volgens mij echter overal dezelfde zijn. Ik raad de minister aan om overleg te plegen met de andere ministers.

Minister Bert Anciaux : Het zou erg zijn als dat niet het geval zou zijn. Binnen de officiële instellingen van de Vlaamse Gemeenschap wordt iedereen evenveel betaald.

De heer André Moreau : Ik bedoel dat er verschillen zijn tussen het Nederlandstalig onderwijs en de welzijnssector. Kinderverzorgsters zouden hetzelfde loon moeten krijgen in de instellingen die behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Dan komt er geen verschuiving tot stand. Dat is namelijk een bijkomend probleem. Het is dat wat mevrouw Grouwels aanklaagt. Het klopt toch wat ik zeg, mevrouw Grouwels ?

Mevrouw Brigitte Grouwels : Inderdaad. Het probleem is dat kinderverzorgsters in kinderdagverblijven minder vergoed worden dan kinderverzorgsters die ingeschakeld worden in het onderwijs.

De heer André Moreau : Dat bedoel ik dus, mijnheer de minister.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Moreau, voor alle duidelijkheid wil ik zeggen dat die verschuiving zich niet voordoet tussen Brussel en Vlaanderen.

De heer André Moreau : Dat zal de toekomst uitwijzen.

Minister Bert Anciaux : Dat hebt u verkeerd begrepen. De verschuiving van de kinderverzorgsters waarover mevrouw Grouwels het heeft, gebeurt niet van de kinderdagverblijven in Brussel naar de kinderdagverblijven in Vlaanderen. Die verschuiving gebeurt in Brussel, zowel als in de rest van Vlaanderen, van de kinderdagverblijven naar het onderwijs. Er is geen verschuiving van Brussel naar Vlaanderen.

De heer André Moreau : Dat heb ik ook niet gezegd. Dat bedoel ik niet. Ik sluit me aan bij wat mevrouw Grouwels zegt. Mevrouw Grouwels heeft toch duidelijk gezegd dat ze vreest dat er in de toekomst een verschuiving zal gebeuren naar het onderwijs, omdat het onderwijs de kinderverzorgsters beter betaalt. Een dergelijke verschuiving zou een spijtige zaak zijn. Zo wordt er een nieuw probleem gecreëerd. U ziet daar misschien geen problemen in, maar ik wel.

Minister Bert Anciaux : Ik zeg niet dat ik daar geen problemen in zie.

De heer André Moreau : Dat is mijn standpunt en daarom sluit ik me aan bij de vrees van mevrouw Grouwels. Ik vraag dat er door overleg tussen de ministers het nodige zou worden gedaan opdat die verschuiving zich niet zou voordoen. De kinderverzorgsters zouden op dezelfde wijze verlood moeten worden. Misschien zie ik een probleem waar er geen is. Momenteel is er geen probleem, maar wat zal de toekomst brengen ?

De voorzitter : Ik zou zelf nog willen opmerken dat de problemen die mevrouw Grouwels schetst zeer reëel aanwezig zijn in Brussel, maar volgens mij zijn ze ook in de andere Vlaamse grootsteden aanwezig. De problemen van afstanden, files en imago doen zich ook daar voor. Voor zover ik erover kan oordelen, blijkt het probleem in Brussel wat acuter te zijn dan elders in Vlaanderen. Dan moeten we ons de vraag stellen hoe dat komt. Dat kan niet alleen het gevolg zijn van de andere talen, waarmee men in Brussel geconfronteerd wordt. Dat is natuurlijk een van de elementen, maar ik vrees dat zelfs het werken met een taalpremie weinig verandering in de situatie zal brengen.

De minister zal het hier ongetwijfeld niet mee eens zijn, maar ik denk dat er ook een imagoprobleem is in die zin dat Brussel in Vlaanderen steeds meer als buitenland wordt beschouwd. Ik vrees dat het Lambermontakkoord dat zonet is afgesloten die indruk in de rest van Vlaanderen alleen maar zal versterken. Ik weet ook niet hoe men dat onder de huidige omstandigheden kan oplossen. Een taalpremie is een mogelijkheid, een soort van woon- of vestigingspremie zoals die in andere grootsteden in het buitenland bestaat is ook een mogelijkheid. De VGC heeft een soort premie voor haar ambtenaren die in Brussel komen wonen. Ik heb in het verleden vragen gesteld over de respons die hierop kwam, maar die bleek vrij miniem te zijn. Ik denk dat het probleem veel dieper zit dan dat.

Minister Bert Anciaux : Ik dank mevrouw Grouwels voor haar interpellatie, die ik zeer ernstig neem. We delen de liefde voor Brussel, die steeds blijkt uit haar vragen.

Ik probeer op alles min of meer gedetailleerd in te gaan, en zal eindigen met een aantal bijkomende zaken die niet in uw tekst stonden. Het gaat hier inderdaad om een complex probleem.

In de eerste plaats wil ik een voorafgaande bedenkingsmaking maken. De interpellatie over de personeelsproblematiek in de Vlaams-Brusselse non-profitsector is omvattender en ruimer gesteld dan de titel op het eerste gezicht doet vermoeden. Zelf spreek ik liever over de socialprofitsector, omdat onze samenleving wel degelijk profijt haalt uit deze sector. Die winst is echter niet steeds objectief meetbaar. Ik denk dat we het daarover eens zijn.

Aangezien ik als coördinerend minister voor Brusselse Aangelegenheden zelf niet rechtsreeks bevoegd ben voor alle aspecten van de geschetste problematiek, maar wel voor deelaspecten, zal ik in mijn antwoord regelmatig moeten verwijzen naar de medeverantwoordelijkheid van andere betrokken overheden. Ik bedoel niet alleen de collega-ministers van de Vlaamse regering, namens wie ik ook spreek, maar ook mensen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de collegeleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Ten eerste zijn een aantal van de door mevrouw Grouwels aangehaalde oorzaken voor het wegblijven of wegtrekken van personeel uit deze sector niet typisch Brussels, maar wel typisch stedelijk. Het fileprobleem geldt ook voor Antwerpen. Met een grootstedelijke uitdaging als kansarmoedebestrijding hebben ook Gent en Antwerpen te kampen.

Ten tweede stelt het rekruteringsprobleem van personeel in de socialprofit- en onderwijssector zich ook in Vlaanderen en zelfs op federaal vlak. Op de krappe arbeidsmarkt speelt de concurrentie met de privé-sector. We moeten maar denken aan de campagnes van Vlaams minister Vanderpoorten en federaal minister Aelvoet om meer jongeren aan te zetten om voor leerkracht of verpleegkundige te gaan studeren. De Vlaamse regering deed in 2000 een grote inspanning om via het socialprofitakkoord de jobs in deze sectoren aantrekkelijker te maken. De maatregelen werden uitgetekend in het kader van het gemeenschapsbeleid, en zijn dus vanzelfsprekend ook van toepassing op Brussel. We mogen hierbij echter niet vergeten dat in de Vlaams-Brusselse organisaties ook heel wat perso-

nen zijn tewerkgesteld in programma's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook deze overheid zal inspanningen moeten leveren om de arbeidsvoorwaarden van die werknemers te verbeteren. De reële behoeften en mogelijke tekorten aan personeel in de sectoren onderwijs, welzijn, cultuur en gezondheid moeten per sector en zelfs per beleidsonderdeel in kaart worden gebracht, zowel op Vlaams als op Brussels niveau – dus ook door de Vlaamse Gemeenschapscommissie en in beperkte mate ook door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Ik neem aan dat dit onderwerp in de verschillende commissies zal worden aangekaart, maar ik zal dat ook doen bij mijn collega's. Ik beperk me daarom tot de typisch 'Brusselse' drempel voor het werken in de stad, namelijk de tweetaligheid, en tot de eigen initiatieven die ik kan nemen, waarbij ik uw suggesties met betrekking tot het toekennen van een taal- en woonpremie zal behandelen.

Voor de invulling van de knelpuntvacatures in de Brusselse socialprofitsector moeten we mijns inziens niet alleen rekruteren in Vlaanderen, we moeten ook het Brussels potentieel van anderstalige arbeidskrachten aanboren. Dit kan alleen door bij beide doelgroepen de tweetaligheid te stimuleren door het aanleren van de tweede taal te vergemakkelijken. Het gaat dan bijvoorbeeld over de mogelijkheid om tijdens de werkuren door de werkgever betaalde snelcursussen te volgen zoals verschillende organisaties nu reeds aanbieden. Om op de steeds groeiende vraag naar Nederlandse lessen in te kunnen gaan, bereid ik op dit moment een nota aan de Vlaamse regering voor, waarin ik haar engagement vraag om hierin te kunnen investeren. U hebt hierover trouwens reeds een vraag gesteld. De nieuwe uitgave van 'Sprakmaker' volgende week over het aanbod taallessen Nederlands in Brussel is erop gericht het bestaande aanbod beter bekend te maken bij de anderstalige Brusselaars.

Het aanbieden van een taalpremie is volgens mij geen echt effectieve hefboom. Er bestaat geen juridische grond om mensen te verplichten tweetalig te zijn, zeker niet binnen een Vlaamse organisatie, en dus ook niet om hen aan taalexamen te doen deelnemen. De premie moet dus al erg hoog zijn om mensen ertoe aan te zetten om een zwaar examen af te leggen. Bovendien is het moeilijk om criteria te bedenken die moeten bepalen wie in aanmerking komt voor zo'n premie. Is dat de jeugdleider, die met een hoofdzakelijk Franstalig publiek werkt, of ook de coördinator, die mee aan tafel zit met voornamelijk Franstalig georiënteerde gemeenten? Men kan ver gaan in het verlenen van

Anciaux

premies. Moet de persoon die verantwoordelijk is voor het hygiënisch onderhoud van een lokaal en praat met de cliënten die daar aanwezig zijn ook een premie krijgen? Welke criteria gaat men aanhouden? Bovendien lijken de overheadkosten, die de toekenning van zo'n premie met zich meebrengt, met name de organisatie van een examen, administratie, controle en dergelijke meer, mij veel groter dan de baten.

Wat het aantrekkelijk maken van het beroep in de Brusselse gezondheidszorg betreft, kan ik u attent maken op het project van Pro Medicis ter bevordering van het tweetalig zorgaanbod, dat ik samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie financieel ondersteun. In een recent dossier stelde deze VZW diverse mogelijkheden voor om de tweetaligheid van de Brusselse gezondheidszorg een extra impuls te geven. De voorgestelde stimuli zijn van financiële en niet-financiële aard en behoren qua uitvoering tot de bevoegdheid van de verschillende federale en Vlaamse overheden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Hierbij wil ik benadrukken dat de financiële stimuli geen betrekking hebben op taal, maar op het wegwerken van bijvoorbeeld de inkomensverschillen bij huisartsen in Brussel of in Vlaanderen of de extra kosten die geneeskundestudenten uit Vlaanderen hebben op het vlak van huisvesting wanneer zij hun stage in Brussel willen doen, enzovoort.

In het kader van de werkgroep 'Taalproblemen in de Brusselse gezondheidszorg' binnen de Interministeriële Conferentie Gezondheid heeft de Vlaamse regering dit document reeds besproken. Momenteel onderzoekt minister Vogels bevoegd voor Welzijn en Gezondheid op mijn vraag de haalbaarheid en de kostprijs van deze voorstellen. Daarna zullen deze voorstellen op mijn initiatief in bilateraal overleg met de betrokken overheden bestudeerd en besproken worden.

Ik ben ervan overtuigd dat mensen niet louter uit financiële overwegingen voor een stad kiezen, maar dat hun beslissing veeleer wordt ingegeven door de talrijke voordelen die het wonen in een stad biedt op het vlak van de levenskwaliteit. In dit verband verwijs ik naar het erg geringe succes van de verhuis- en de stadspremie voor ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die mevrouw Grouwels ongetwijfeld in het achterhoofd had toen ze de vraag over de woonpremie stelde. Het aantal toegekende stadspremies bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het jaar 2000 op een totaal personeelsbestand van plusminus 930 be-

draagt 255. In 2000 werden er vier verhuispremies aangevraagd en toegekend. Ik denk dat deze cijfers voor zich spreken.

Ik neem aan dat de meeste mensen het systeem van de woonpremies kennen. Ik wil zelf meer de nadruk leggen op de kwalitatieve keuze die mensen maken als ze naar Brussel verhuizen. De verbetering van het imago van Brussel kwam dan ook ruimschoots aan bod in mijn beleidsnota 'Brusselse aangelegenheden 2000-2004' en in de beleidsbrief 2001. De communicatiecampagnes zijn een belangrijk instrument dat we zelf in handen hebben. TV-spots, advertenties en ludieke folderuitdeelacties die een positieve ambiance creëren rond het wonen en leven in Brussel, leidden reeds tot een verdubbeling van het aantal oproepen bij de dienst Wonen in Brussel. Die campagne moet dus zeker worden herhaald. Meer nog, vanuit de stuurgroep Wonen in Brussel en vanuit Onthaal en Promotie Brussel (OPB) kwam de vraag naar een meer geïntegreerde campagne rond leven, wonen en werken in Brussel. De betrokken medewerkers ontwikkelen nu samen met de Brusselcel een voorstel van campagne, dat hopelijk dit jaar nog openbaar zal worden aanbesteed. De campagne zelf is gepland voor 2002. Zowel Wonen in Brussel als OPB zouden dan immers op kruissnelheid kunnen functioneren en uitgerust zijn om de vragen die zo'n campagne oproept te beantwoorden. Uit de vorige campagne hebben we geleerd dat het minstens even belangrijk is dat daaromtrent ook een duidelijke follow-up gebeurt.

De inspanningen van de Vlaamse Gemeenschap kunnen slechts succesvol zijn indien de andere overheden eveneens de problematiek herkennen en bereid zijn te investeren in duurzame oplossingen. Samen met de inventarisatie van de personeelsnoden in de socialprofitsector, kan de Vlaamse Gemeenschapscommissie als lokale overheid in overleg met de actoren al een aantal acties ontwikkelen. Zo heeft de Brusselse welzijns- en gezondheidsraad op dit ogenblik een projectvoorstel ingediend bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit project noemt 'Baanbrekend Brussel' en voorziet in een bevraging en het formuleren van actiepunten zoals de poolvorming voor vacatures. Als de nood in Brussel zo hoog is als men vermoedt, kunnen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toch wel prioritair extra middelen investeren in menselijk kapitaal dankzij de financiële ademruimte die ze ook krijgen door het Lambermontakkoord. De optelsom van al deze maatregelen zou dan moeten leiden tot een positief en aangenaam woon- en werkklimaat in Brussel.

Anciaux

Wat de socialprofitsector betreft, is er vanzelfsprekend al overleg gepleegd met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Zij moet daar immers ook een deel van invullen, met name alle tewerkstelling die inderdaad niet onder de bevoegdheid van de Vlaamse regelgeving valt maar die supplementair aan Brussel is toegekend. We zijn daar binnen de Vlaamse Gemeenschapscommissie op vraag van de heer Delathouwer, voorzitter van de VGC, reeds mee bezig. Ik denk dat hij heel binnenkort een plan zal ontwikkelen, maar dat zal betrekking hebben op de bijkomende harmonisering en regularisatie van de DAC'ers. In het algemeen zijn we deze zaak binnen cultuur, jeugd en sport in overleg met de vakorganisaties zeer sterk aan het concretiseren.

U weet dat het mijn bedoeling is om tijdens de eerste jaren van het opstarten van de zorgverzekering ook het aanbod van de thuisverzorging en de rusthuizen in Brussel aan Vlaamse zijde te versterken. Ik denk dat er ook vanuit de Vlaamse Gemeenschapscommissie nu financiële mogelijkheden en middelen zijn om daarin beter te investeren. Ook de Vlaamse Gemeenschap zal extra impulsen geven die het wonen en leven in Brussel voor Vlamingen kunnen verbeteren.

U weet perfect dat wij in Brussel op sommige terreinen veel beter scoren dan die vooropgestelde 30 percent. Ons aandeel binnen een deel van de gemeenschapsbevoegdheden is zeer aanzienlijk. De culturele impuls is erg groot, zeker in vergelijking met de Franstalige culturele instellingen. De aanwezigheid van Vlaamse sociale instellingen en sociale dienstverlening is in Brussel erg sterk en overschrijdt ruimschoots die 30 percent. Voor de jongerenwerking zitten we zeker boven de doelstelling. U kent het succesverhaal van het onderwijs dat we zeker zullen voortzetten. Uw voorbeelden over de zeer lage percentages kennen we natuurlijk. In principe blijf ik erbij dat de vertekening gedeeltelijk te wijten is aan de financiering door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van zogenaamd tweetalige rusthuizen. Dat is een oud zeer, maar niettemin roep ik de Vlaamse excellenties in Brussel op om er aandacht aan te besteden.

Ik denk dat ik geantwoord heb op de kwestie van de woon- of vestigingspremie. Ik besef ook wel dat Vlaanderen nu in het post-Lambermonttijdperk bijkomende mogelijkheden heeft om via fiscale stimuli het wonen in grootsteden en stedelijke gebieden in Vlaanderen aan te wakkeren. Ik moet er dan wel voor zorgen dat dat niet ten koste gaat van onze campagnes en inspanningen om Brussel als

woonstad aantrekkelijk te maken. Daarom zal in het akkoord dat we bereiken ook een aanzienlijk gedeelte over Brussel vervat zijn.

Niettegenstaande mijn duidelijke stelling dat spijtig genoeg verschillende overheden met dit globaal probleem te maken hebben, zal ik zeker niet nalaten om mijn verantwoordelijkheid te nemen. De mirakeloplossing bestaat echter niet. Ik denk dat er vele geïntegreerde beleidsmaatregelen nodig zijn, en dat die vanuit de verschillende sectoren moeten worden aangewakkerd. Ik zal zo veel mogelijk gebruik maken van mijn mogelijkheden om dat gedeeltelijk te coördineren en van de mogelijkheden die het Lambermontakkoord mij biedt om daarin vanaf 2002 ook initiatieven te nemen.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik dank de minister voor zijn zeer uitgebreide antwoord. Het zou me te ver leiden om op alle elementen in te gaan, maar ik had toch nog graag een zaak onder de aandacht willen brengen.

Ik denk dat het belangrijk is dat er symbolisch en reëel iets gebeurt voor Brussel. De Vlaamse overheid moet aangeven dat ze iets wil doen voor al die gemeenschapssectoren in Brussel. Daarom schoof ik het idee naar voren van een woon- of taalpremie. Dat is iets wat symbolisch belangrijk is, want mensen kunnen dat zien. U hebt natuurlijk gelijk dat de woonpremie van de VGC niet veelvuldig wordt gebruikt. Slechts 250 ambtenaren in Brussel genieten hiervan. In 2000 waren er ook slechts vier verhuispremies. We spreken hier natuurlijk wel over ambtenaren. Mensen die in Vlaanderen gevestigd zijn, laten hun woning niet staan om in Brussel te komen wonen.

Minister Bert Anciaux : Dat geldt natuurlijk voor iedereen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ja, maar ik denk dat er in de welzijnssectoren en in het onderwijs meer jonge, nieuwe krachten werken. Voor hen kan zo'n premie misschien wel een extra aantrekkingskracht vormen. Als men niet enkel in aanmerking komt voor zo'n premie als men werkt voor de VGC, maar voor elke sector van de Vlaamse Gemeenschap, zou dat symbolisch iets betekenen.

Minister Bert Anciaux : Ik wil hier toch even kort op ingaan. Ik ben ervan overtuigd dat Brussel erg aantrekkelijk is als studentenstad. We hebben een

Anciaux

zeer rijk aanbod aan universiteiten en hogescholen, en dat wil ik zo houden.

Via acties als Quartier Latin, waaraan u ook nog meewerkte, willen we niet alleen een aanzet geven om hier te komen studeren, maar ook om hier te blijven wonen. Als men hier studeert, leert men de onvoorstelbare aantrekkelijkheid van de stad kennen. We willen mensen die hier willen wonen ook begeleiden in het zoeken naar werk. Dat doen we via het project Quartier Latin. Door de huidige hoogconjunctuur is dat niet zo moeilijk : er zijn veel vacatures. We kunnen heel positief inspelen op deze doelgroep om ze hier te houden. Voor mij is het niet alleen interessant dat Vlamingen of anderstaligen die ook Nederlands spreken hier komen werken, in onze instellingen. Om tal van andere redenen is het ook belangrijk dat men in deze stad komt wonen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : U zinspeelde er zelf op : in het Vlaams Gewest staan nu fiscale stimuli op stapel. Ik gun dat iedereen, maar het verschil tussen Brussel en de rest van Vlaanderen wordt zo wel reëler. U hebt gezegd dat u daar een punt van maakt in de onderhandelingen die nu bezig zijn. De meerwaarde en het voordeel voor Vlamingen om in Brussel te komen wonen moet duidelijk worden gemaakt. De mensen wegen immers al die zaken af. Men mag dat niet onderschatten. U hebt gezegd dat de gewestelijke Vlaamse stimuli niet ten koste mogen gaan van Brussel. Wat kunnen we doen om dit niet alleen te vermijden, maar de stimulansen in het voordeel van Brussel te bevoor-

ren ? Dat vergt creativiteit van iedereen. Zoals ik vroeger zei, willen we daar zeker heel creatief met meedenken. Maar dit is noodzakelijk. Anders zullen we de sectoren die van levensbelang zijn niet in stand kunnen houden. Ik heb het over kinderopvang, onderwijs, seniorenzorg, thuiszorg : dit alles vormt een essentieel weefsel dat we in Brussel in stand moeten houden als we Brussel als Vlaamse stad aantrekkelijk willen houden. Dit is een basisvoorwaarde. Hier moeten we heel veel belang aan hechten.

Vooraf op het gebied van het onderwijs en alles wat te maken heeft met de zorgverkering moeten we heel alert zijn. Natuurlijk zijn de andere sectoren ook van groot belang, maar in die twee sectoren kampen we met een groot probleem. Omdat ik ook lid ben van de commissie voor Onderwijs heb ik vrij veel contacten met het onderwijsveld in Brussel. Er was het voorbije jaar sprake van directeurs die voor de klas moesten staan. Er was sprake van mensen die eigenlijk niet voor de klas hadden mogen staan. Ik heb het percentage terzake reeds aangehaald. Deze situatie vergt alle aandacht van de beleidsmensen. Mijnheer de minister, we rekenen op u om hier iets aan te doen. Ik zou ook willen dat u niet uit het oog verliest dat een symbolische Brusselpremie – voor wie zich wil inzetten in voornoemde sectoren in deze stad – psychologisch van groot belang kan zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.54 uur.*
